Uchwała nr 703/2020
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 17 września 2020 r.

w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Wyższej Szkoły Demokracji im. ks. Jerzego Popiełuszki w Grudziądzu o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku inżynieria przemysłowa na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 85 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

utrzymuje w mocy negatywną opinię wyrażoną w uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nr 411/2020 z 16 lipca 2020 r. dotyczącą spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Wyższej Szkoły Demokracji im. ks. Jerzego Popiełuszki w Grudziądzu o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku inżynieria przemysłowa na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia, dodatkowe informacje i dokumenty uzupełniające przedstawione we wniosku Wyższej Szkoły Demokracji im. ks. Jerzego Popiełuszki w Grudziądzu o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku inżynieria przemysłowa na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym nie uzasadniają zmiany opinii negatywnej wyrażonej w § 1 uchwały nr 411/2020 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 16 lipca 2020 r.

Podstawę wydania negatywnej opinii stanowiły następujące zarzuty:

1. Kierunek studiów został przyporządkowany do dyscypliny wiodącej inżynieria mechaniczna. Udział procentowy tej dyscypliny wynosi 25% efektów uczenia się w liczbie punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, co jest niezgodne z art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.), przewidującym obowiązek uzyskiwania ponad połowy efektów uczenia się w ramach dyscypliny wiodącej.
2. Kierunek został przyporządkowany do 3 dziedzin nauki i 7 dyscyplin naukowych. Przyporządkowanie osiąganych efektów uczenia się do tak wielu dziedzin i dyscyplin uniemożliwia stworzenie precyzyjnej sylwetki absolwenta. Przyporządkowanie kierunku do dyscyplin, w tym ich liczba, nie wynika z kluczowych przesłanek i celów prowadzenia wnioskowanego kierunku studiów, ujętych w koncepcji kształcenia i znajdujących odzwierciedlenie w efektach uczenia się, a polega na mechanicznym przyporządkowaniu kierunku do każdej dyscypliny, która jest adekwatna, choćby tylko w minimalnym stopniu, do jakiegokolwiek, nawet pojedynczego efektu uczenia się określonego dla kierunku studiów. Przyporządkowywanie kierunku do dużej liczby

dyscyplin może być uzasadnione w świetle koncepcji kształcenia tylko wtedy, jeżeli każda z tych dyscyplin odgrywa istotną rolę jako podstawa formułowania koncepcji, natomiast nie może być uzasadnione obecnością w programie studiów elementów efektów uczenia się i programu studiów o charakterze subsydiarnym, względem całej koncepcji kształcenia jak np. zajęć z wychowania fizycznego czy lektoratów.

3. Do poszczególnych specjalności przyporządkowano tzw. efekty specjalnościowe, co powoduje, że absolwenci, w zależności od ukończonej specjalności, będą osiągać odmienne efekty uczenia się, i to na różnym poziomie zaawansowania. Na przykład student kończący specjalność *ekonomia i zarządzanie w inżynierii przemysłowej* osiągnie głównie efekty z zakresu dyscypliny ekonomia i finanse, z kolei absolwent specjalności *biogospodarka w inżynierii przemysłowej* – efekty z zakresu dyscypliny inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka. Zastrzeżenia budzi również różnicowanie osiąganych efektów uczenia się w zależności od wybranego modułu.
4. Nie jest spełniony warunek określony w §3 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2018 r. poz. 1861, z późn. zm.), ponieważ zajęcia traktowane przez Wnioskodawcę jako zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne nie spełniają warunku określonego w § 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, gdyż nie zostało określone, jakie czynności praktyczne będą wykonywane przez studentów, ani nie udowodniono we wniosku, że studenci będą wykonywać te ćwiczenia w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z kierunkiem. Z analizy sylabusów oraz harmonogramu realizacji programu studiów wynika, iż zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne przyporządkowano mniej niż 50% łącznej liczby punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów. Prowadzenie przeważającej większości zajęć, które mają kształtować umiejętności praktyczne, przewidziano jedynie w formie obserwacji, uniemożliwiając studentowi samodzielne wykonywanie czynności pod nadzorem nauczyciela i tym samym osiągnięcie efektów uczenia się.
5. Nie jest spełniony warunek określony w §3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2018 r. poz. 1861, z późn. zm.), bowiem z analizy harmonogramu realizacji programu studiów wynika, iż student może dokonać wyboru zajęć w zakresie tylko 26% łącznej liczby punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów.
6. W programie studiów nie zaplanowano treści istotnych z punktu widzenia kształcenia na kierunku inżynieria przemysłowa, powiązanych z dyscypliną inżynieria mechaniczna jako dyscypliną wiodącą. Nie ma w nim ani treści z zakresu zarządzania projektami (przedsięwzięciem), ani zagadnień związanych z kształtowaniem struktury systemów produkcyjnych, czy projektowaniem zakładów przemysłowych. Nie przewidziano też zajęć z rysunku technicznego ani podstaw konstrukcji maszyn, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226).
7. Program studiów pierwszego stopnia nie spełnia warunku określonego w art. 67 ust. 5 pkt. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U.

z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.). Wymiar praktyk: 300 godzin na studiach stacjonarnych i 250 godzin na niestacjonarnych nie spełnia wymogu realizacji ich przez 6 miesięcy. Przewidziana liczba godzin jest zbyt mała.

8. Praktykom zawodowym przypisano bardzo ogólne efekty uczenia się bez wskazania specyficznych umiejętności praktycznych oraz bez wyszczególnienia zadań, które student powinien wykonać w ramach praktyk. Tym samym nie jest możliwa jednoznaczna ocena osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się określonych dla praktyk.
9. Metody kształcenia nie zapewniają osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych, których opanowanie ma znaczenie kluczowe dla kierunku studiów o profilu praktycznym. Z opisu przedstawionego w sylabusach wynika, że dominują metody dydaktyczne prowadzące głównie do asymilacji wiedzy, zaś niemal całkowicie pominięte zostały metody praktyczne, przy których stosowaniu student wykazuje się na zajęciach wykonywaniem czynności praktycznych. Metody kształcenia takie jak portfolio i metaplan nie zapewniają osiągnięcia kompetencji inżynierskich.
10. We wniosku nie zawarto szczegółowego opisu zasad dyplomowania specyficznego dla wnioskowanego kierunku.
11. Nie jest spełniony warunek określony w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.), bowiem struktura kwalifikacji kadry kierunku nie jest dostosowana do celów, efektów i zakresu kształcenia na wnioskowanym kierunku i nie umożliwia prawidłowej realizacji zajęć. Zasadniczy zarzut dotyczy niemal całkowitego braku w kadrze kierunku nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia, posiadających dorobek praktyczny w dyscyplinie inżynieria mechaniczna, będącej dyscypliną wiodącą, oraz innych dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek. Nauczyciele akademiccy nie posiadają doświadczenia zawodowego w zakresie różnych zawodów i stanowisk zawodowego rynku pracy związanego z inżynierią mechaniczną. W proponowanej obsadzie zajęć stwierdzono nieprawidłowości związane z powierzaniem zajęć nauczycielom akademickim, których dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe w zakresie tematyki przypisanej zajęciom w sylabusach nie umożliwia prawidłowej realizacji zajęć. Szczegółowy wykaz nieprawidłowo obsadzonych zajęć znajduje się w załączniku nr 2 do uchwały.
12. Nie jest spełniony warunek określony w § 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, w którym mowa o tym, że w przypadku rozpoczęcia kształcenia na nowym kierunku program studiów jest realizowany z wykorzystaniem infrastruktury niezbędnej do prowadzenia kształcenia, w zakresie przewidzianym w tym programie, od dnia rozpoczęcia prowadzenia zajęć na tym kierunku. Wnioskodawca nie podał we wniosku informacji o będącym w jego posiadaniu specjalistycznym oprogramowaniu niezbędnym do prowadzenia kształcenia na wnioskowanym kierunku.
13. Mała powierzchnia biblioteki (15m^2) uniemożliwia studentom pracę na miejscu. Pomieszczenie o takiej powierzchni nie może spełniać funkcji biblioteki, tj. zapewnić

możliwości magazynowania zbiorów, wypożyczania zbiorów przez czytelników oraz korzystania ze zbiorów na miejscu. Pomieszczenie planowane na bibliotekę również ma zbyt małą powierzchnię, aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie biblioteki, przy zakładanej liczbie studentów kierunku.

14. Podane przez Wnioskodawcę informacje o warunkach kwalifikacji na studia są niezgodne z art. 70 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.). We wniosku nie zostało określone jakie wyniki egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości będą podstawą przyjęcia na wnioskowany kierunek. Ponadto od kandydata na studia pierwszego stopnia oczekuje się poświadczonej przez Uczelnię kopii dyplomu ukończenia studiów wyższych, co wydaje się niezrozumiałe w kontekście ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia.
15. Potrzeba utworzenia kierunku nie została przez Wnioskodawcę dostatecznie udokumentowana. Uczelnia uzasadnia wniosek potrzebami regionu, jednakże przedstawiona dokumentacja wskazuje na niewielkie zainteresowanie przemysłu absolwentami inżynierii przemysłowej.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia przedstawiła obszerne wyjaśnienia dotyczące postawionych zarzutów, oraz dokonała istotnych zmian w programie studiów. Uwzględniając uwagi Prezydium PKA, zmieniono specjalnościowe efekty uczenia się oraz zmieniono nazwę jednej ze specjalności z *ekonomia i zarządzanie w inżynierii przemysłowej* na *ekonomika w inżynierii środowiska*. W odpowiedzi na zarzut nieprawidłowej obsady części zajęć, Uczelnia zmieniła obsadę dwóch przedmiotów, natomiast pozostałe przedmioty, których obsada była nieprawidłowa, zastąpiła nowymi. Odniesiono się również do pozostałych zarzutów, wprowadzając odpowiednie zmiany i udzielając niezbędnych wyjaśnień.

Stanowisko Prezydium PKA

Prezydium PKA uważa, że dokonane zmiany w programie studiów nie są usunięciem błędów we wniosku. Prowadzą one bowiem do istotnej zmiany efektów uczenia się oraz programu studiów, w konsekwencji do głębokiego przeformułowania wniosku, w istocie do nowego wniosku, co jest niedopuszczalne na poziomie wniosku o ponowne rozparzenie sprawy. W opinii Prezydium PKA przedłożony wniosek powinien zostać skierowany do ponownego rozpoznania przez właściwy zespół dziedzinowy – zespół nauk inżynieryjno-technicznych.

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:
1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Wyższej Szkoły Demokracji im. ks. Jerzego Popiełuszki w Grudziądzu.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
24.09.2020

Krzysztof Diks